

Megújuló tradíció

Az olasz nyelvi diáktalálkozó és verseny alapvetően azért jött létre, mert az olasz nyelv a hetvenes években még nem szerepelt az Országos Középiskolai Verseny tantárgyai között, de élénk érdeklődés mutatkozott arra, hogy az olasz nyelvet tanulók is összemérhessék tudásukat. (Az olasz nyelvi OKTV csupán az 1985/86-os tanévtől indult el az Országos Pedagógiai Intézet javaslatára.) Az olasz nyelvi diáktalálkozó és verseny azonban olyan hagyományt teremtett, amely időközben messze meghaladta az OKTV kereteit (például abban is, hogy a kezdő nyelvtanulók számára is nyitva áll), ezért fenntartása és folyamatos fejlesztése az olasztanárok közügyévé vált.

Az olasz versenyt mai kifejezéssel élve „civil kezdeményezésnek” lehetne nevezni, de ennél sajtóságosabb dologról van szó: meghatározott szervezeti forma nélkül működik kezdetektől napjainkig, minden évben egy-egy középiskola áldozatos tanárainak, vállalkozó kedvű vezetőinek és segítőkész diákjainak jóvoltából, és stafétaszerűen egymásnak átadott tapasztalatok révén őrzi hagyományait, és bővül folyamatosan. Ez nem jelenti azt, hogy ne akadtak volna nélkülözhetetlen támogatói. Elsősorban a Magyarországi Olasz Kultúrintézet (tanulói ösztöndíjak, értékes könyvek és oktatási anyagok felajánlása; a megnyitó és záró ünnepségek helyszínének biztosítása az Istituto patinás termeiben; állófogadás szervezése a résztvevő tanárok számára stb.), az ELTE Olasz Tanszéke (pályázatok kiírása, zsűrizése; a verseny szakmai tekintélyének emelése, Sallay professzor úr rendszeres jelenléte és lelkesítő megnyitói), a Fővárosi Pedagógiai Intézet (Ogonovsky Istvánné szaktanácsadó sokrétű szervező tevékenysége), később a Ponte Alapítvány (pályázatok kiírása, zsűrizése; könyvjutalmak felajánlása; részvétel a verseny előkészítésében, koordinálásában), a Studio Italia nyelviskola (új versenykategóriák kiírása és lebonyolítása; tanulói ösztöndíjak és értékes jutalmak felajánlása), néhány éve pedig további egyetemi olasz tanszékek kapcsolódtak be pályázatok kiírásával erősítve a verseny szakmai presztízsét és sokoldalúságát. A verseny mindemellett teljes egészében önffinanszírozó: nem kért és nem is kap közpénzekből támogatást. Részben a felsorolt támogatók, részben a rendező iskola fenntartója és alkalmi szponzorai, illetve az utóbbi években a versenyzők nevezési díja fedezi a szervezés költségeit. A verseny egyik nevezetessége az előadói kategóriák, amelyek nemcsak nyelvtudást, hanem kulturális ismereteket és előadói képességet, továbbá csapatmunkát is feltételeznek. Magam a nyolcvanas évektől kezdődően mindmáig örömmel veszek részt a színpadi kategória zsűrijében, mert valódi színházi élményt jelentenek számomra a diákszínjátszás legjobb hagyományaira építő mini-produkciók, amelyek az ötletesség, a diákos frissesség, a humor, a játékosság és az össz munka erejét villantják fel egy-egy, sok munkával létrehozott 10-20 perces darabban. A zsűri következetes felfogásának megfelelően, mely szerint a színjátszásnak egyetlen célja van: hatást gyakorolni a nézőre – fölrázni és elgondolkodtatni –, az évek során ritkán fordult elő, hogy nem azok a színdarabok értek el helyezést, amelyek a nézők – a többi versenyző és tanár (gelosie a parte) – tetszését is elnyerték.

A verseny az évek során egyre inkább fesztivál jelleget öltött, ami nem csökkentette ugyan a versenyzés izgalmát, de növelte az együttlét örömét mindazok számára, akik diákként vagy tanárként részt vesznek benne. A Festival d'italiano egyedülálló bizonyítéka annak, hogy egy szakma – az olasztanároké – hogyan tudja évtizedek változásain át megőrizni identitását, és hogyan tartja fenn ennek az identitásnak egy állandóan megújuló, mégis hagyományt őrző formáját. Mindezt nem belterjes módon, hanem évente több száz, olasz nyelvet tanuló középiskolásnak szerezve sikerélményt, hatékony motivációt a tanuláshoz, a versenyzéshez és a bemutatkozáshoz; örömet és értékes tapasztalatot az olasz nyelv sokoldalú használatában.

Dr. Nyitrai Tamás